Co należy wiedzieć o kleszczach?

Kategoria: Polityka Zdrowotna
Opublikowano: piątek, 15, maj 2015 00:00
Rafał Rudka
Odsłony: 1022

Kleszcze to jedno z najgroźniejszych dla człowieka naturalnych zagrożeń, które występuje w naszym klimacie. Żyją one głównie: w lasach liściastych i mieszanych; na obszarach trawiastych; w gęstych zaroślach, paprociach; oraz na terenach zieleni miejskiej.

Szczególnie przyciąga je ciepło, ruch powietrza oraz zapach potu.

Po powrocie z miejsc, w których mogą występować kleszcze, należy dokładnie obejrzeć całe ciało i głowę. Kleszcze najczęściej można znaleźć tam, gdzie skóra jest najdelikatniejsza (na rękach, nogach, głowie – na granicy włosów i za uszami, w zgięciach stawów, w pachwinach oraz fałdach skórnych).

Dlaczego kleszcze są groźne?

Ukłucia kleszczy często prowadzą do powstania zmian skórnych o charakterze alergicznym, ropnym, obrzękowym. Mogą one dawać różne objawy u ludzi – w zależności od wrażliwości układu odpornościowego.

Kleszcze – poprzez ukłucie – mogą przenosić bardzo groźne choroby zakaźne. W Europie do takich chorób należą borelioza i kleszczowe zapalenia mózgu.

Borelioza

Liczba zachorowań na boreliozę z roku na rok zdecydowanie rośnie. Pierwsze objawy chorobowe mogą pojawić się po około 10 – 14 dniach od ukłucia. Typowym objawem boreliozy są zmiany skórne w postaci pierścieniowatego rumienia wędrującego, który występuje u ok. 40 do 50% chorych. Typowy rumień ma średnicę przekraczającą 5 cm. Początkowo ma on kształt koła o średnicy 1 – 1,5 cm, które się powiększa, blednie od środka i zanika. Rumień nie zawsze jest widoczny. Czasami jest mylony ze śladem po ugryzieniu, otarciem lub uczuleniem. Jednak jeśli wiemy, że w tym miejscu ukuł nas kleszcz, wszelkie zmiany skórne powinny nas skłonić do szybkiej wizyty u lekarza. Na boreliozę nie ma szczepionki. Pamiętaj! Każde podejrzenie zakażenia należy skonsultować z lekarzem!

Kleszczowe Zapalenie Mózgu (KZM)

Do zakażenia wirusem kleszczowego zapalenia mózgu dochodzi w ciągu kilku pierwszych minut wysysania krwi przez kleszcza.

Objawy występują po około 7 – 14 dniach od kontaktu z kleszczem. Mają charakter grypopodobny i trwają przez tydzień. Przebieg choroby może być ciężki, niekiedy może prowadzić do kalectwa, a nawet śmierci. Zdarza się jednak, że zakażenie przebiega bezobjawowo.

Pamiętaj! Każde podejrzenie zakażenia należy skonsultować z lekarzem!

Jedynym skutecznym sposobem zapobiegania kleszczowemu zapaleniu mózgu i jego następstwom są szczepienia ochronne. Można je rozpocząć w dowolnej porze roku, jednak najlepiej zrobić to zimą lub wiosną, aby po przyjęciu dwóch dawek szczepionki uodpornić się jeszcze przed sezonem.

W Polsce szczepienie przeciw KZM jest zalecane w kalendarzu szczepień ochronnych:

Phoca PDF

- dzieciom po ukończeniu pierwszego roku życia, młodzieży, dorosłym;
- osobom przebywającym na terenach, na których występuje zagrożenie występowania kleszczy (w tym zatrudnionym przy eksploatacji lasu);
- służbom mundurowym;
- rolnikom;
- młodzieży odbywającej praktyki na obszarach, gdzie mogą występować kleszcze;
- turystom i uczestnikom obozów i kolonii.

Jak ustrzec się przed ukłuciem kleszcza?

Ukłucie przez kleszcza może doprowadzić do bardzo poważnych chorób zakaźnych i powikłań. Dlatego tak ważne jest, żeby unikać kontaktu z tymi insektami i – wybierając się w miejsca, gdzie mogą występować – przestrzegać kilku zasad:

- odpowiedni ubiór – czapka, długie spodnie, koszula lub bluza z długimi rękawami (przylegające do ciała lub zakończone ściągaczami) oraz zakryte buty;
- odpowiedni kolor ubrania – na jasnej odzieży łatwo zauważyć wędrujące kleszcze;
- unikanie spania w starych budynkach, w których przebywają udomowione zwierzęta;
- obozując na wolnym powietrzu, należy się upewnić, że roślinność wokół namiotu jest krótko przycięta;
- stosowanie repelentów – produktów odstraszających kleszcze, nanoszonych bezpośrednio na skórę lub odzież;
- szczepienie przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu.

Co robić, gdy zobaczysz, że ukłuł Cię kleszcz?

Gdy zobaczysz na sobie kleszcza, powinieneś przystąpić do jego usunięcia.

- Przygotuj plastikową pęsetę i wodę utlenioną lub 40% alkohol do dezynfekcji. Alternatywą dla pęsety są miniaturowe pompki ssące, plastikowe „kleszczołapki" dostępne w aptekach. Uwaga! Metalowa pęseta może okazać się zbyt ostra i uciąć kleszcza, zamiast go złapać.
- Chwyć kleszcza tuż przy skórze, za przednią część ciała i zdecydowanym ruchem pociągnij ku górze.
- Dokładnie umyj ręce i zdezynfekuj miejsce ukłucia.
- Obserwuj miejsce po ukłuciu. Jeśli wystąpi niepokojąca zmiana, skonsultuj się z lekarzem.

Pamiętaj! Nie można wykręcać kleszcza bezpośrednio palcami ani za pomocą substancji natłuszczających. To może spowodować zatkanie tchawek (narządu wymiany gazowej) kleszcza, a następnie jego wymioty, które przyśpieszają przedostanie się bakterii i wirusów do ciała ukłutego.

Jeśli nie jesteś pewny, czy będziesz umiał właściwie usunąć kleszcza, zgłoś się do najbliższego punktu medycznego lub lekarza!

Źródło: MZ

Phoca PDF